

gips

Heb je ooit een peesontsteking gehad of je botten gebroken? Een verband uit gips hield de getroffen plek dan onbeweeglijk en zorgde dat alles netjes heelde.

De geneeskunde maakt dankbaar gebruik van gips. Ook de bouw werkt er al eeuwen mee.

*Mensen kunnen gipsen
een hart dat is gebroken,
een liefde pril ontloken,
een droom die dreigt te
vervagen,
mensen die mensen dragen.*

*Mensen kunnen gips zijn:
elkaar beter en sterk maken,
mensen aaneen te haken,
onze kostbaarheden bewaken,
zodat we meer verbonden
geraken.*

*We schrijven er allen
onze naam op,
met kruisjes en een hartje,
“forever”.*

lesja

Gipsplaten zijn een geliefd materiaal voor afwerking van wanden en plafonds.

Gips is immers een natuurlijk mineraal, zacht en isolerend.

Gips heelt en verbindt.

Mensen hebben nood aan verbinding.

Met zichzelf, de ander, de wereld én met het transcendente dat vele religieuze tradities God noemen (*religie* betekent letterlijk *verbinding*).

Filosoof, jongerenwerker en auteur Bleri Lleshi, een man met Albanese roots, is multigelovig, meertalig, multicultureel.

Zoon van een diepchristelijke moeder en een vader-agnost, pleit hij voor veelheid, voor een herwaardering van het verschil, voor een radicale openheid, voor liefde als bindende factor in onze superdiverse samenleving. Liefde geeft energie. Net zoals een boom, heeft ze stevige wortels nodig: in gezinnen, onderwijs, middenveld, media en politiek. Liefde gaat hand in hand met aanwezig zijn, luisteren, respect en erkenning.

Zijn boekjes “Liefde in tijden van angst” en “Inaya. Brief aan mijn kind” zijn een warm pleidooi voor solidariteit, spiritualiteit en een liefdessamenleving, voor hoop als weerwerk tegen cynisme.

Aanbevolen vakantielectuur om je eigen spiritualiteit te verdiepen, *dwars door alles heen*. Gegarandeerd kom je *allemaal* schatten op het spoor!

Bij de cover: Op het einde van het schooljaar zou je iedereen symbolisch een rolletje gipsverband moeten meegeven. Om te weten dat we met elkaar verbonden zijn.

In 'verbinding' schuilt het woord 'binding'.

Verbinding maken betekent contact leggen en communicatie tot stand brengen.

Het is geen vrijblijvende wijze van contact, maar ze leidt tot een 'verbintenis'.

In die verbintenis beperk je misschien jezelf vrijwillig voor toekomstige keuzes.

Die beperking kan evenwel juist ook meer levensruimte geven. Ze leidt tot meer levengevende keuzes. Tot de beleving van zin in je leven.

Verbinding gaat hand in hand met verdiepende dialoog, engagement en commitment.

Wie een brug legt naar een ander,
kan altijd heen en terug.

Jana Beranová
Tsjechisch-Nederlandse dichteres en vertaalster

*Je kunt slechts levensruimte
en -zin ontdekken
door je te verbinden met iets
en niet door van veel te proeven zonder
er echt op in te gaan.*
Marc Desmet en Ria Grommen

Zelfbeschikking-in-verbinding

In onze tijd van zelfbeschikking dienen zich voor onze levenskeuzes, maar ook in ons dagelijks leven enorm veel keuzemogelijkheden aan.

Nogal wat mensen denken dat op ieder ogenblik alle keuzes mogelijk en ook weer herroepbaar zijn. Dat leidt tot frustratie, vermits het een mythe blijkt te zijn.

De stress van in de veelheid voortdurend te moeten kiezen maakt mensen dan weer moe, soms - steeds vaker - tot depressieve uitputting toe, tot er iets in hen breekt. Marc Desmet en Ria Grommen werken dat uit in hun boek 'Moe van het moeten kiezen. Op zoek naar een spiritualiteit van de zelfbeschikking' (Lannoo, 2013).

Zelfbeschikking-in-verbinding lanceren ze als perspectief om naartoe te werken. Zelf kunnen kiezen en je leven bepalen is werkelijk oké voor zover het gebeurt in verbinding met je diepere zelf - je 'innerlijke omgeving' - en met je nabije en verre omgeving. Het gaat in hun boek om zeven verbindingen en wij voegen er nog drie aan toe: natuur, cultuur en kunst.

De volgende 10 verbindingen bewerkstelligen heelheid of heling. Ze zijn het **gips** voor je levenswandel.

- ♦ Verbinding met je diepere zelf
- ♦ Verbinding met je lichaam
- ♦ Verbinding met de natuur
- ♦ Verbinding met andere personen
- ♦ Verbinding met een lokale gemeenschap
- ♦ Verbinding met de maatschappij
- ♦ Verbinding met de cultuur
- ♦ Verbinding met de kunst
- ♦ Verbinding met de armen
- ♦ Verbinding met een ultieme horizon

Ze leggen een brug van vervreemding van jezelf naar evenwichtig leven in balans.

Liefde als gips

Volgens filosoof Joke Hermesen heeft iedere mens een barst in de ziel. In mindere of meerdere mate schuilt in elke mens een dosis melancholie: een soort onbestemd heimwee, een vaag gevoel van droefheid of weemoed zonder duidelijk object. Twee factoren liggen er volgens haar aan ten grondslag: het besef van de eigen eindigheid en het verlies van de kindertijd, waarin als vanzelfsprekend en spontaan alles met alles verbonden was, waarin het kind helemaal met zichzelf samenviel en in zijn omgeving opging.

Die melancholische onderstroom is een normaal verschijnsel in de existentiële ervaring van de mens. Ze krijgt in de huidige al te snel medicaliserende maatschappij ten onrechte en voorbarig de etiketten *depressie* en *ziekte*. De melancholische grondhouding heeft ook heel wat positieve kanten. Ze is 'verdriet met een glimlach', aldus auteur Italo Calvino.

“Melancholie is niet alleen treuren. Het is vooral ook de tijd nemen voor reflectie, voor bezinning en kan leiden tot creativiteit en solidariteit - de melancholische mens stapt niet zo snel over andere mensen heen. Hij is misschien wat pessimistischer van aard, maar vaak ook minder egocentrisch.”

Vermengd met de onbestemde droefheid omwille van een vergeten gemis bevat de melancholische stemming immers ook een verlangen om dat gemis te bannen, het te compenseren, opnieuw een verloren heelheid tot stand te brengen. Geld, bezit, macht, genot, ze blijken alle ondoeltreffend om het gemis duurzaam te overbruggen. Om te vermijden dat de melancholie uit evenwicht geraakt en afglijdt naar haar depressieve zus, wat we in de huidige samenleving al te vaak zien, is een ander tegenwicht nodig. In het zoeken naar een tegenwicht is liefde, in de meest brede zin van het woord, een zwaargewicht: ze inspireert om de vervreemding die we ten opzichte van onszelf en anderen kunnen voelen om te buigen tot een nieuwe verbondenheid. **Zo kunnen we liefde in brede zin dus omschrijven: als een antwoord op het verlangen naar verbondenheid met de ander en de wereld, met je diepste zelf en God, die je ten diepste draagt.**

Is het niet precies in de keuze voor de liefde als hoogste goed dat uiteenlopende levensbeschouwingen en religies dwars doorheen verschillen elkaar ontmoeten?

Geïnspireerd door Joke Hermesen, *De melancholie van de onrust*, Lemniscaat, 2017

Jaargang 33

nummer 10

juni 2018

LEEFTOCHT
LIGHT

v.u. Lieven Boeve, Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Proviand voor onderweg
Een verademing voor onderwijsmensen
Maandelijkse inspiratiebron
in de rubriek Leeftocht van
www.katholiekonderwijs.vlaanderen
Reacties zijn welkom op
identiteit_kwaliteit@katholiekonderwijs.vlaanderen

God van Liefde,

Jij verlangt dat wij met Jou
en met elkaar verbonden blijven.
Jouw verlangen is ook het onze.

Fluister ons verbindende woorden in

die wonden verzachten
en breuken genezen,
die ons niet vastspijkeren
op het verleden,
maar hoop en toekomst geven,
die mild zijn in onze oordelen
en getuigen van inlevingsvermogen,
die dieper graven
dan een evaluatiecijfer
met de conclusie voldoende of onvoldoende,
maar zin in leren, in leven
en in werken doen krijgen,
die blijik geven van een grote bekommernis
voor het welzijn van mensen,
die zoeken naar wegen
van waarlijke ontmoeting met elkaar,
over de grenzen van de eigen religie
of levensovertuiging heen;
in het besef dat we allen
broeders en zusters zijn,
waarin tussen de regels geschreven staat:
'ik zie je graag; zie mij ook graag'
en 'ik weet iets goeds van jou',
die in ons diepste zelf
worden aangestuurd
vanuit de dialoog met Jou.

En laat die woorden
als communicerende vaten
met onze daden
verbonden zijn.
Amen.

LEEFTOCHT
LIGHT

jaargang 33

nummer 10

juni 2018

Onderwijs weet zich aangesproken

Creativiteit en verbondenheid zal een computer nooit kunnen overnemen van de mens. Je kunt ze niet programmeren. Daarop moet het onderwijs, de bakermat van iedere samenleving, zich in de eerste plaats blijven richten.

“Als het onderwijs die twee belangrijkste menselijke vermogens niet stimuleert, raken we ervan vervreemd en aanschouwen we alles met nog slechts een technocratische of economische blik.” (Joke Hermesen)

Het onderwijs is niet aan zijn proefstuk toe in het werken aan verbondenheid. Enkele voorbeelden.

Verbindende communicatie vindt meer en meer ingang.

Scholen spannen zich in voor herstelgericht werken bij conflicten en voor een verbindend schoolklimaat.

Het aanpakken van pesten staat hoog op de agenda.

Onderwijsmensen worden ook geconfronteerd met zelfverwonding en met zelfdoding, na verkeersongevallen de tweede belangrijkste doodsoorzaak bij jongeren in ons land. Ook de inflatie aan depressies bij kinderen en jongeren is huiveringwekkend. Het onderwijs is partner in de bestrijding van die breuklijnen in onze samenleving. Hoe kunnen we de levensdraden aanhalen om die typisch westerse fenomenen de wereld uit te helpen?

Psychiater Dirk De Wachter houdt in dat verband een pleidooi om dialoog over zingeving een relevante plaats in het onderwijs te geven.

Jezus over het herstellen van relaties

Een verhaal over een vader en zijn twee zonen uit het Lucasevangelie (Lc.15,11-32), beter bekend als de parabel van de verloren zoon, geeft te denken over het herstellen van breuken. De jongste zoon eist en krijgt zijn erfdeel, breekt met zijn thuis en trekt naar een ver land, maar verbrast er alles in een losbandig leven. Na veel ontbering komt hij tot inzicht en gaat met lege handen opnieuw naar zijn vader om diens hulp te vragen. De vader is opgetogen en ontvangt hem met open armen en een groot feest. De spons gaat over het verleden. De oudste zoon die ondertussen de hele tijd plichtmatig zijn taak is blijven verrichten bij zijn vader, is allesbehalve blij met de onvoorwaardelijk liefdevolle houding van hun vader ... Toch laat Jezus, die naar de Vader verwijst, er geen twijfel over bestaan: laten we alle kansen benutten om gebrokenheid te helen, misstappen te herstellen en mensen te verbinden. Zonder voorwaarden en veroordeling.

Helen wat gebroken is

www.pixabay.com

Gips is een doeltreffend middel om een breuk te herstellen. Soms moet je eerst langs de afdeling heelkunde passeren voor een operatie, vooraleer je een beschermend gipsverband krijgt. Het zou kunnen dat er na het verwijderen van het verband een litteken zichtbaar blijft. Bereid je daarop voor.

Zonder vallen worden kinderen niet groot, zegt de volksmond. Elk van ons loopt in het leven iets op. Een schaafwond verbind je met een eenvoudige pleister. Maar er zijn ook ernstiger kwetsuren, van kleine barstjes tot meervoudige breuken die men moet trachten te herstellen.

Er komen niet alleen lichamelijke maar ook mentale en relationele hindernissen op je weg. Van smalle greppels tot diepe kloven die een brug nodig hebben.

Hoe maak je opnieuw verbinding wanneer de lijn gestoord of verbroken is? Welke hulplijnen zet je in? Hoe zet je ze preventief in in je eigen groeiproces tot hele mens? Hoe leg je de verbinding van gekwetste naar geheelde mens in je eigen leven?

Welke taak kan onderwijs opnemen in het voorkomen of herstellen van kwetsuren en verbroken verbindingen? Wat betekenen jij op dat vlak - als professional - in de vorming van kinderen en jonge mensen?

De hangmat

www.pixabay.com

Verbonden tussen twee bomen legt ze een steunverband rondom je lichaam. Zachtjes wiegend dompelt ze je onder in een oase van rust, als gips dat je heelt na een uitputtend schooljaar.

Vakantie!

De handtekeningen die vrienden, collega's, leerlingen op je gipsverband zetten, neem je overal mee als de onuitwisbare bedrukking van je zomerse hangmat, als een beschermende mantel om je heen. Via hun namen, via het hartje of het zonnetje dat ze tekenden, blijf je met hen verbonden.

Is op dat bonte tableau van al wie dit schooljaar op je weg kwam, van al wie haar of zijn stempel naliet, ook Gods handschrift te herkennen?

In de belofte dat jouw naam in de palm van zijn hand geschreven mag staan, zit een uitnodiging tot wederkerigheid: de vraag naar ruimte voor zijn handtekening, dwars door alles heen.